

Narcís Negre, l'arquitecte que no volia passar a la història

EDUARD ABELENDÀ

“A mi no em preocupa el que puguin pensar de mi. Em preocupa el que pensi el d'allà dalt.” Això és el que em deia l'arquitecte Narcís Negre en una conversa que vam tenir l'any 2018. Era la seva manera d'afrontar la professió, com ho ha estat també la de tota una generació d'arquitectes que no han ambicionat passar a la història –almenys no immediatament–, sinó que han cercat de servir les necessitats dels clients amb rigor i discreció. Per descomptat, aquesta no és només una visió religiosa, sinó també el reflex d'aquella ètica professional que Òscar Tusquets va resumir en l'expressió “Déu ho veu”. És a dir, una obra pot ser elaborada amb gran dedicació fins i tot quan no és visible, fins i tot quan només és accessible a l'omnisciència divina.

Narcís Negre (Cassà de la Selva, 1923) provenia d'una família de mestres d'obres. Dels anys de carrera a Barcelona en guardava nombrosos records, sobretot de professors que el van marcar, com ara Josep Maria Jujol. L'any 1954, Narcís Negre i els seus companys van acabar els estudis i van fer un viatge a Itàlia per conèixer la inspiradora arquitectura moderna de la postguerra. Els seus primers anys de vida professional transcorren entre els petits encàrrecs a Cassà i la col·laboració amb Joaquim Masramon en el projecte d'ampliació del col·legi El Collell.

Masramon va ser sempre un referent per a ell, malgrat que prenguessin camins professionals diferents. A l'entorn de Masramon s'hi van aplegar un grup d'arquitectes d'una generació més jove, entre els quals hi havia Josep Duixans, Jordi Masgrau i Narcís Negre. Tot i això, el veritable aglutinant d'aquest grup va ser l'artista Domènec Fita, vell amic de Masramon, que va coincidir amb el grup d'arquitectes durant el servei militar a Castillejos. A tot aquest grup caldria afegir-hi també els arquitectes Joan Maria de Ribot i Lluís Sibils, una mica més grans que ells, que van ser un model de refinament i decidida modernitat.

Ben aviat, a finals dels anys cinquanta, Narcís Negre va començar a treballar conjuntament amb Jordi Masgrau en una col·laboració que hauria de durar tota la vida. Algunes de les obres més importants d'aquesta parella professional es van edificar els anys seixanta: la clínica Salus Infirmorum de Banyoles (1964) i el col·legi Sagrada Família de Vila-roja a Girona (1966), que van fer aportacions interessants a l'art religiós postconciliar. Com va ser habitual, totes dues obres es van beneficiar de la col·laboració artística del seu amic Domènec Fita.

També va ser en aquest període, entre 1959 i 1965, que Narcís Negre va servir els companys de professió com a president de la delegació gironina del Col·legi Oficial d'Arquitectes, després que Joan Maria de Ribot li passés el relleu. La seva vocació de servei a la ciutat de Girona el va conduir a acceptar la proposta d'Enric Mirambell per ser professor d'història de l'art a l'Estudi General de Girona, embrió de la UdG, una etapa en què va deixar un record afectuós en molts alumnes.

La mirada de Narcís Negre cap al passat no ha estat només d'orgull i satisfacció, sinó que, en un exercici d'honestedat envejable, ha mirat amb ulls crítics algunes obres seves, com ara el

conegut gratacel de la Bisbal d'Empordà, l'encàrrec del qual es penedia d'haver acceptat. Malgrat això, puntualitzava que aquell bloc s'hauria aixecat igualment, ja que n'existia un avantprojecte aprovat abans que els promotors contactessin amb ell. Era l'època del *desarrollismo* i molts ajuntaments i promotors es posaven d'acord per tirar endavant projectes desmesurats, menystenint sovint el criteri dels arquitectes.

La petja de l'equip Negre-Masgrau a l'eixample de Girona és d'una certa importància, sobretot quan es tracta de blocs de pisos de finals dels anys setanta, en què les restriccions de la postguerra ja no impedièn un treball més elaborat de les façanes i uns vestíbuls més rics, que malauradament avui són reformats sense gaire respecte. Però l'obra més important de Negre i Masgrau a l'eixample gironí és l'església del Cor de Maria, integrada dins un bloc de pisos que també van dissenyar. Es tracta d'una església càlida i confortable com corresponia a les tendències de 1983, que feia resplendir especialment l'obra del seu amic Domènec Fita.

Els darrers trenta anys llargs de la vida de Narcís Negre, els va dedicar al Bisbat de Girona, com a cap del Servei de Patrimoni, sempre en diàleg amb el seu amic, el delegat de Patrimoni mossèn Xavier Xutglà. Aquest càrrec no només li va permetre d'intervenir en diverses esglésies i ermites, sinó també engegar i dirigir *Taüll*, una revista d'art sacre d'àmbit català impulsada sobretot des del Bisbat de Girona.

Narcís Negre mai es va preparar per passar a la història, com ell mateix tot espontàniament em confessava l'any 2018. Va ser un professional treballador i discret que, precisament per això, representa força bé una bona part de la seva generació. Mentre alguns companys de promocions precedents, com Oriol Bohigas, s'esforçaven per deixar petja i desplegar una vida pública important, les promocions d'arquitectura de mitjan dels anys cinquanta es van caracteritzar per la feina discreta. En el cas de Narcís Negre, queda el testimoni d'algunes bones obres construïdes a les comarques gironines que ha arribat el moment de donar a conèixer.

Publicat a: El Punt, 12 de desembre de 2021

Font del document: <http://www.elpuntavui.cat/article/29-necrologiques/2070713-narcis-negre-l-arquitecte-que-no-voia-passar-a-la-historia.html>